

Rapport: Allmänhetens syn på orientering

Svenska Orienteringsförbundet: Annichen Kringstad
Synovate: Agneta Hallström/Camilla Olsson

Mars 2011
S-119834

© 2011. Synovate Ltd. All rights reserved.

The concepts and ideas submitted to you herein are the intellectual property of Synovate Ltd. They are strictly of confidential nature and are submitted to you under the understanding that they are to be considered by you in the strictest of confidence and that no use shall be made of the said concepts and ideas, including communication to any third party without Synovate's express prior consent and/or payment of related professional services fees in full.

Upplägg av undersökningen & Målgrupp

- Undersökningen har genomförts i en webbpanel (den av Norstats paneler som ej är självrekryterad).
- Val av insamlingsmetod baseras på:
 - Fokus på att få ett rikt arbetsmaterial som man kan arbeta med internt och i diskussioner med partners –webben fungerar mycket bra också när det gäller att få värdefull input via öppna svar
 - Kostnadseffektivitet - betydligt fler frågor kan ställas jmfirt med i en telefonundersökning
- Internetpanelerna är rikstäckande, men inte fullt ut riksrepresentativa då de, av naturliga skäl, begränsas till Internetanvändare.
- Totalt genomfördes 1007 intervjuer, vilket medger nedbrytning på region.
- Målgrupp: personer i åldern 16-75 år
- Intervjuerna var cirka 15 minuter.

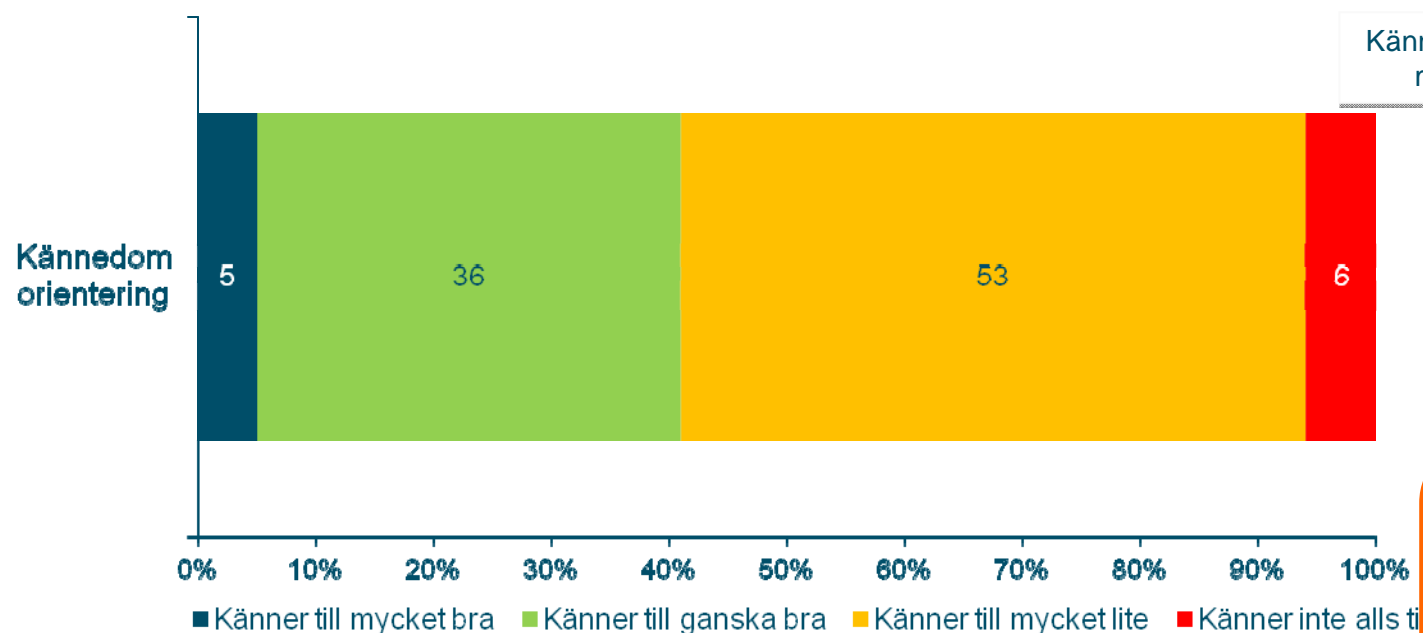

Kännedom & Kontaktytor

4 av 10 uppger att de känner till orientering ganska eller mycket bra, med betoning på *ganska* bra. Män och personer över 60 år känner till orientering i högre grad än kvinnor och yngre personer.

F2. Vilket stämmer bäst in på dig när det gäller orientering?

Upplevd kännedom:

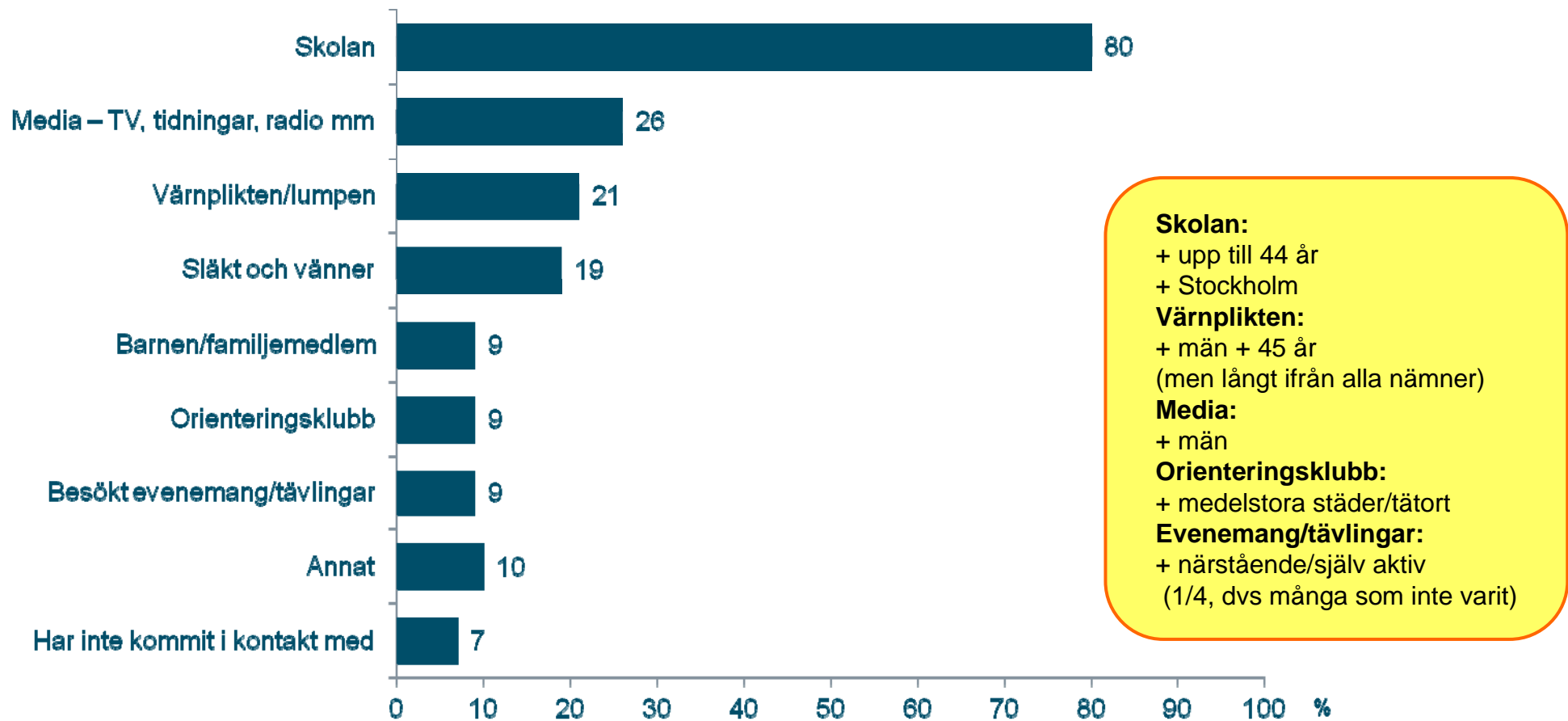
- + Ökar med inkomst
- + Känner någon som orienterar
- ++ Närstående orienterar
- ++ Orienterar/orienterat själv
- + De som motionerar
- + Ute i skog och mark

Långt ifrån alla som har en närhet till orienteringen på något sätt svarar mycket bra

Bas: Samtliga (n=1007)

Drygt 9 av 10 har kommit i kontakt med orientering på något sätt. Skolan är det vanligaste stället för att komma i kontakt med orientering. En bra bit därefter kommer Media och Värnplikten.

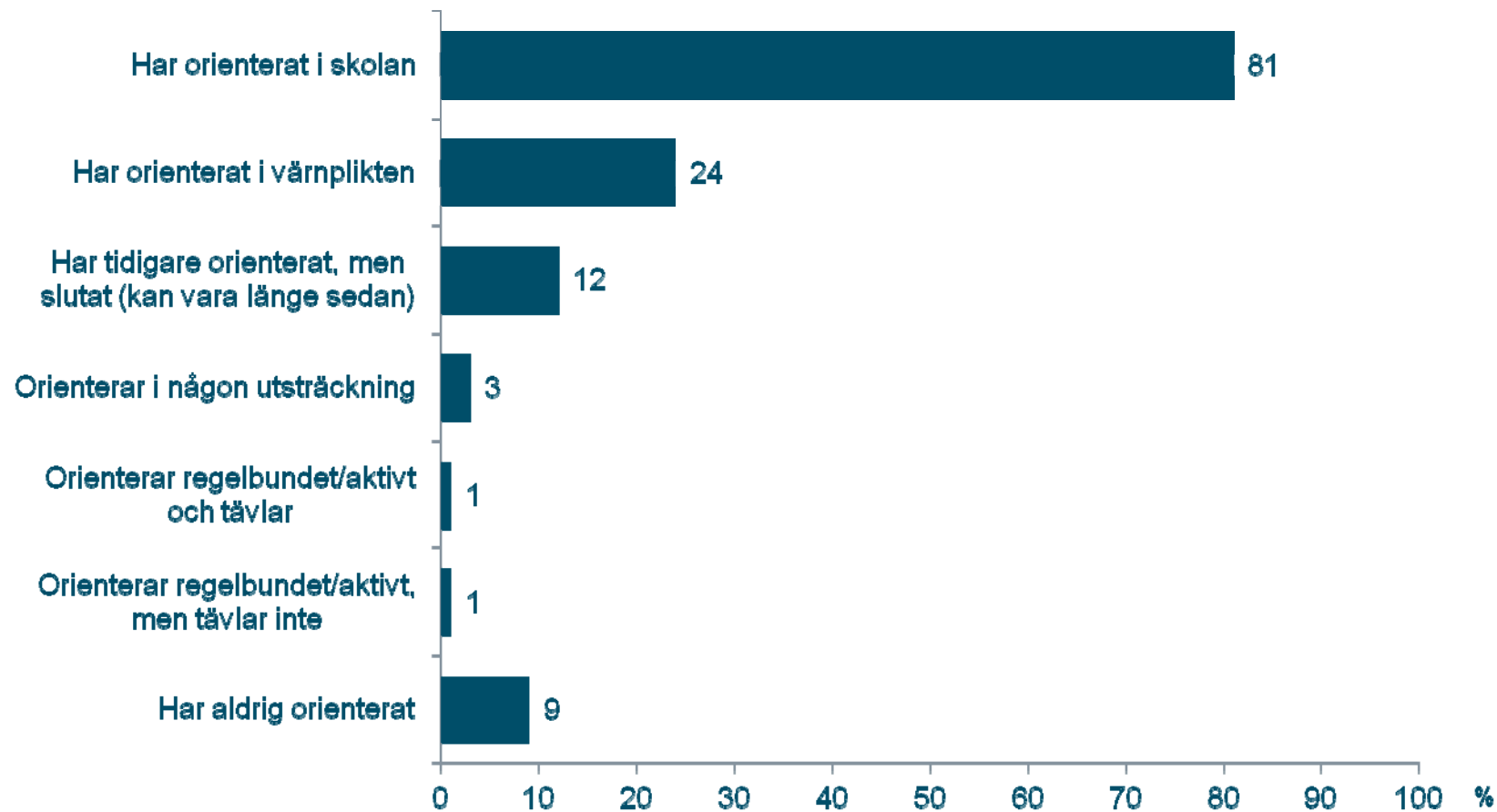
F4. Hur har du själv kommit i kontakt med orientering?

Bas: Samtliga (n=1007)

5% uppger att de orienterar minst i någon utsträckning.
Fler män än kvinnor orienterar.

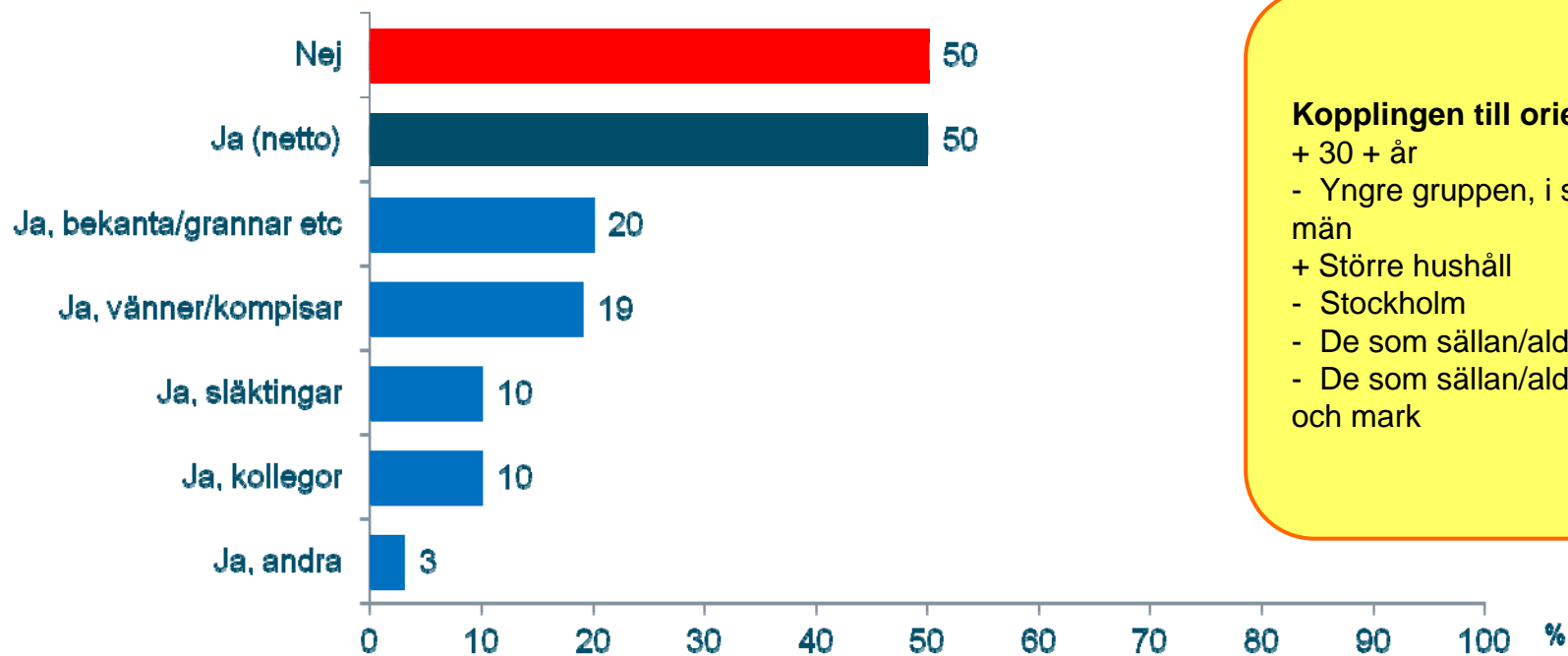
F5a. Vilket av följande alternativ stämmer bäst när det gäller orientering för egen del?

Bas: Samtliga (n=1007)

Hälften känner någon som orienterar. Äldre känner i högre utsträckning någon som orienterar än yngre.

F6. Känner du några som orienterar? (Flera svar tillåtna)

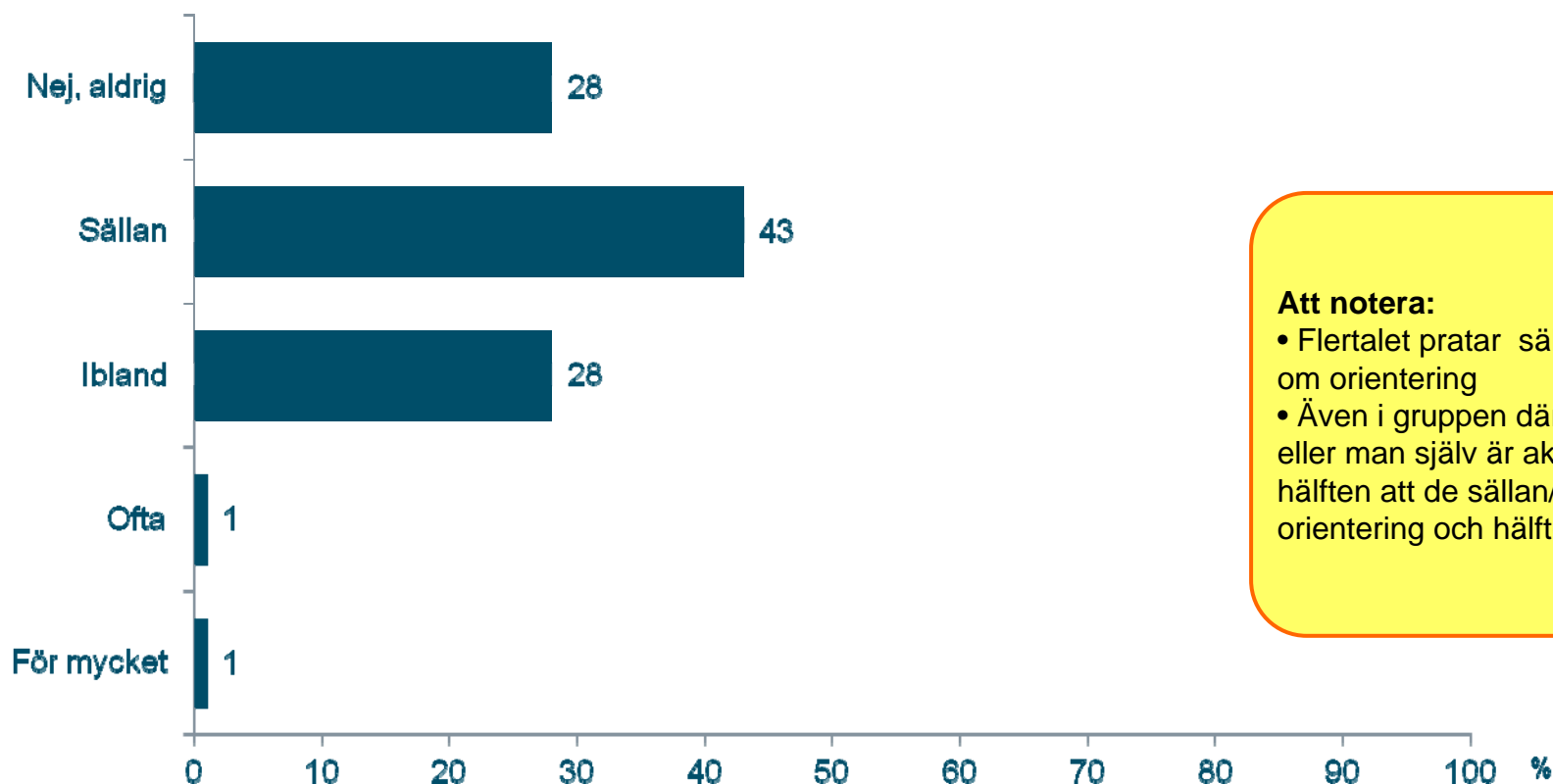
Kopplingen till orientering:
 + 30 + år
 - Yngre gruppen, i synnerhet män
 + Större hushåll
 - Stockholm
 - De som sällan/aldrig motionerar
 - De som sällan/aldrig är i skog och mark

Bas: Samtliga (n=1007)

Orientering – inget givet samtalsämne.

Av dem som känner någon som orienterar pratar majoriteten (7 av 10) sällan eller aldrig om orientering. De som pratar mest om orientering är män 60+.

F7. Brukar ni prata om orientering?

Att notera:

- Flertalet pratar sällan/aldrig om orientering
- Även i gruppen där närstående eller man själv är aktiv svarar hälften att de sällan/aldrig pratar orientering och hälften svarar "ibland"

Bas: Känner någon som orienterar (n=501)

Associationer och Attityder

Orientering – Spontana tankar

En mångfacetterad bild, främst med positiva förtecken

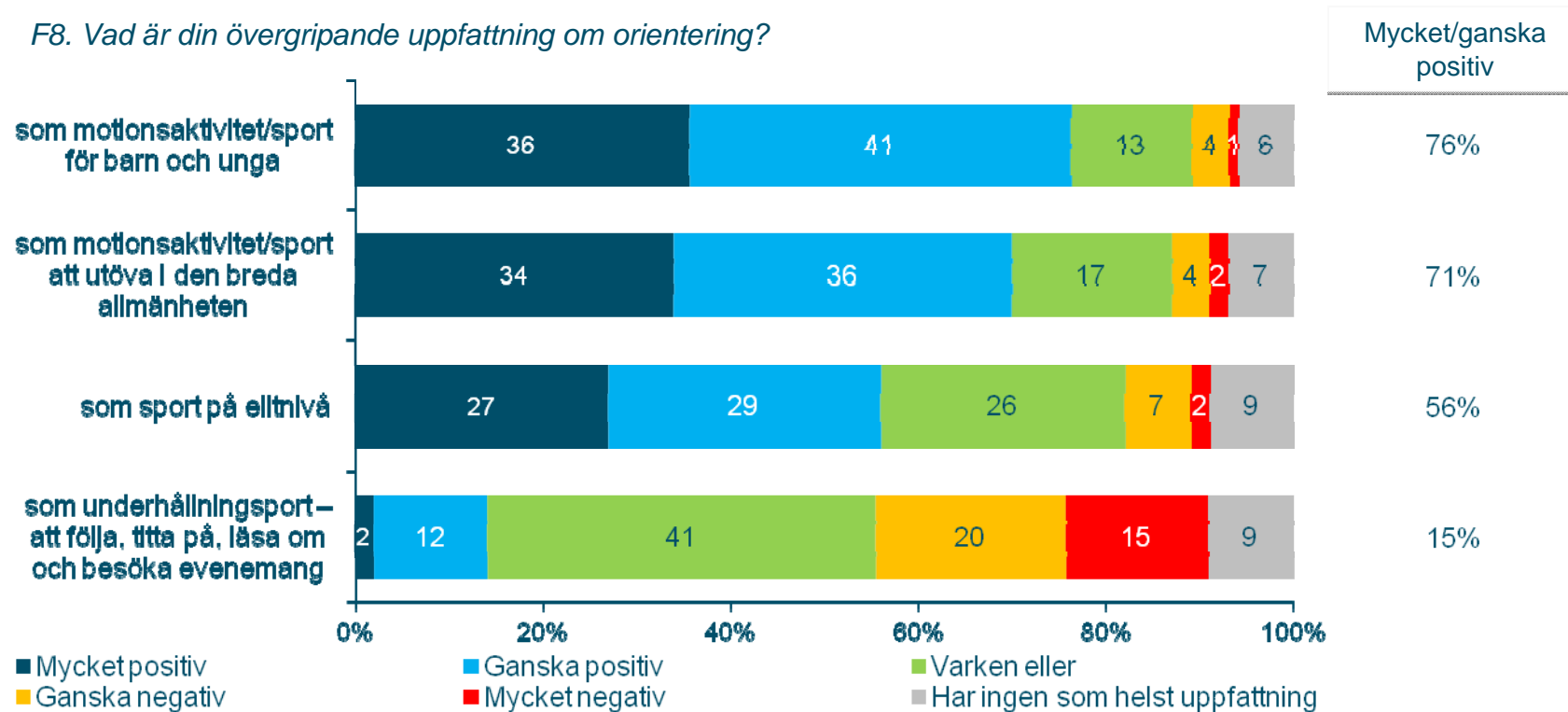
- Skog, natur och frisk luft – sunt och ”elementen”
- Motion och idrott – hälsa och springa
- Intellektet – problemlösning och kombination, associationer till andra områden där man orienterar sig
- Bred sport – alla kan delta
- I vissa avseenden polariserat, där den positiva sidan dock överväger:
 - Bra och dåliga erfarenheter (där skolan är helt avgörande)
 - Beundransvärt eller ”nördigt”
 - Roligt eller tråkigt
 - Jobbigt och besvärligt eller skönt/utmaning

Förekomst av ett antal stickord:

- 46% skog
- 23% springa
- 20% sport
- 19% karta
- 17% kompass
- 12% natur
- 8 % idrott
- 8% frisk
- 7% hitta
- 6% kontroll
- 6% tråkig
- 5% motion
- 4% tävling
- 4 % friluft

Orientering uppfattas överlag som positivt. Framförallt som motionsaktivitet/sport för unga.

F8. Vad är din övergripande uppfattning om orientering?

Bas: Samtliga (n=1007)

Vad kännetecknar orienterare?

Friluftsmänniskor

- Älskar naturen – skog och mark
- Frisk luft

Fysiskt presterande

- Vältränade
- Sportiga

Intellektuellt presterande

- Lösa problem/hitta
- Läsa kartan

Välmående

- Frisk och sund
- Attityd

Tävlingsinriktade

- Målmedvetna
- Energiska
- Uthålliga
- Utmaningar

Kombinationen är nyckeln

- Naturen + Motion + Problemlösning

Allra oftast med positiva förtecken, men finns vissa inslag av...

- Tråkiga
- Överdrivet
- Skogsmulle
- Hurtigt och präktigt

En polariserad bild av det sociala:

- Ensamvargar/individualister
- Familj och gemenskap - inkluderade

Förekomst av ett antal stickord:

- 28% natur
- 14% intresserad av...
- 13% friluftsmänniskor
- 11% bra/duktiga på hitta/kartan
- 10% sport(iga)
- 8% friska
- 8% vältränade
- 8% tävling
- 7% skog
- 4% hurtiga/hurtbullar
- 3% sund
- 2% ensam
- 2% familj

Orienteraren – Ett axplock av "kärleksfulla" beskrivningar

Aktiva människor som vill kombinera sport och naturliv

Snabbtänkta & har bra kondis

vana vid strapatser och har en fin sammanhållning i familjen

Folk som vill kombinera tankeverksamhet med motion

Målinriktade människor som älskar naturen och som också håller sig utomordentligt väl i trim

Friluftsmänniskor som gillar att röra på sig. Man gillar utmaningar

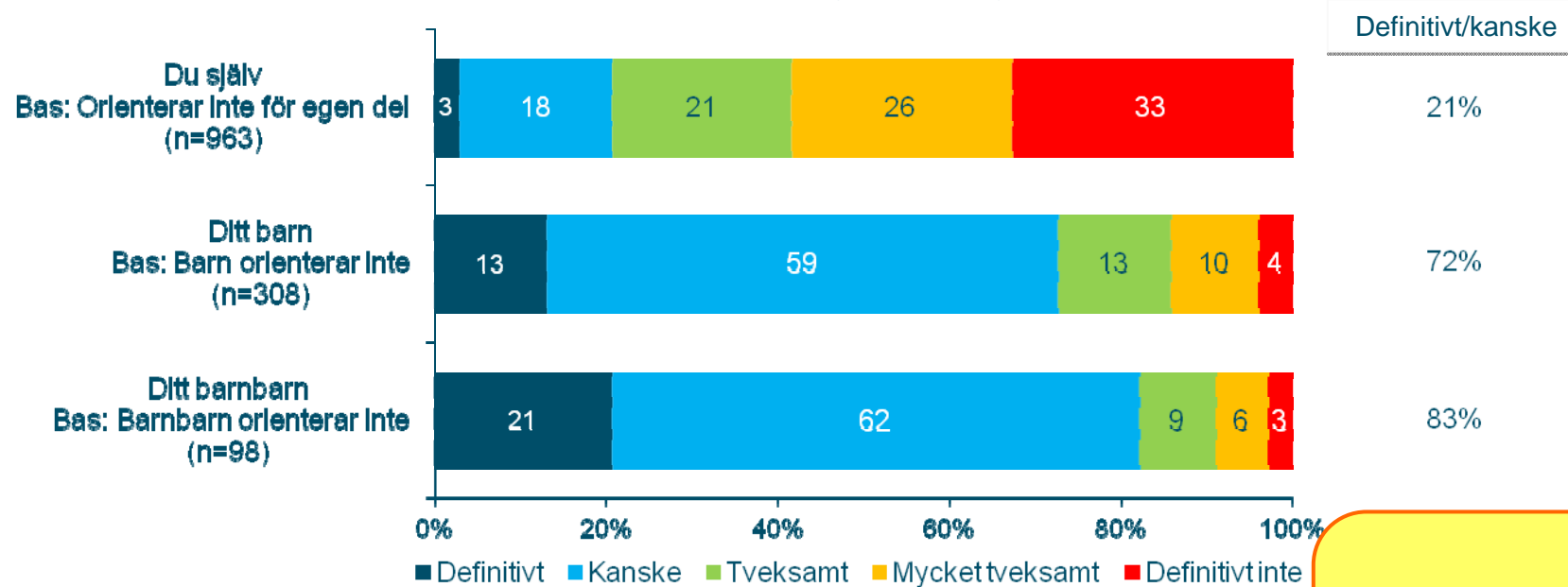
Friluftsmänniskor som älskar att tänja på gränserna för sin förmåga

Intresset för att själv börja orientera är begränsat - men finns hos några. Relativt många skulle dock vilja att barn eller barnbarn började med orientering.

F9a. Skulle du kunna tänka dig att börja orientera?

F10a. Skulle du vilja att dina barn började med orientering (vid lämplig ålder)?

F10b. Skulle du vilja att dina barnbarn började med orientering (vid lämplig ålder)?

Intresse:
 + god kännedom om orientering
 + känner någon som orienterar
 + yngre kvinnor (16-29 år)
 + män i åldern 30-44 år
 + motionerar ofta
 + ute i skog och mark

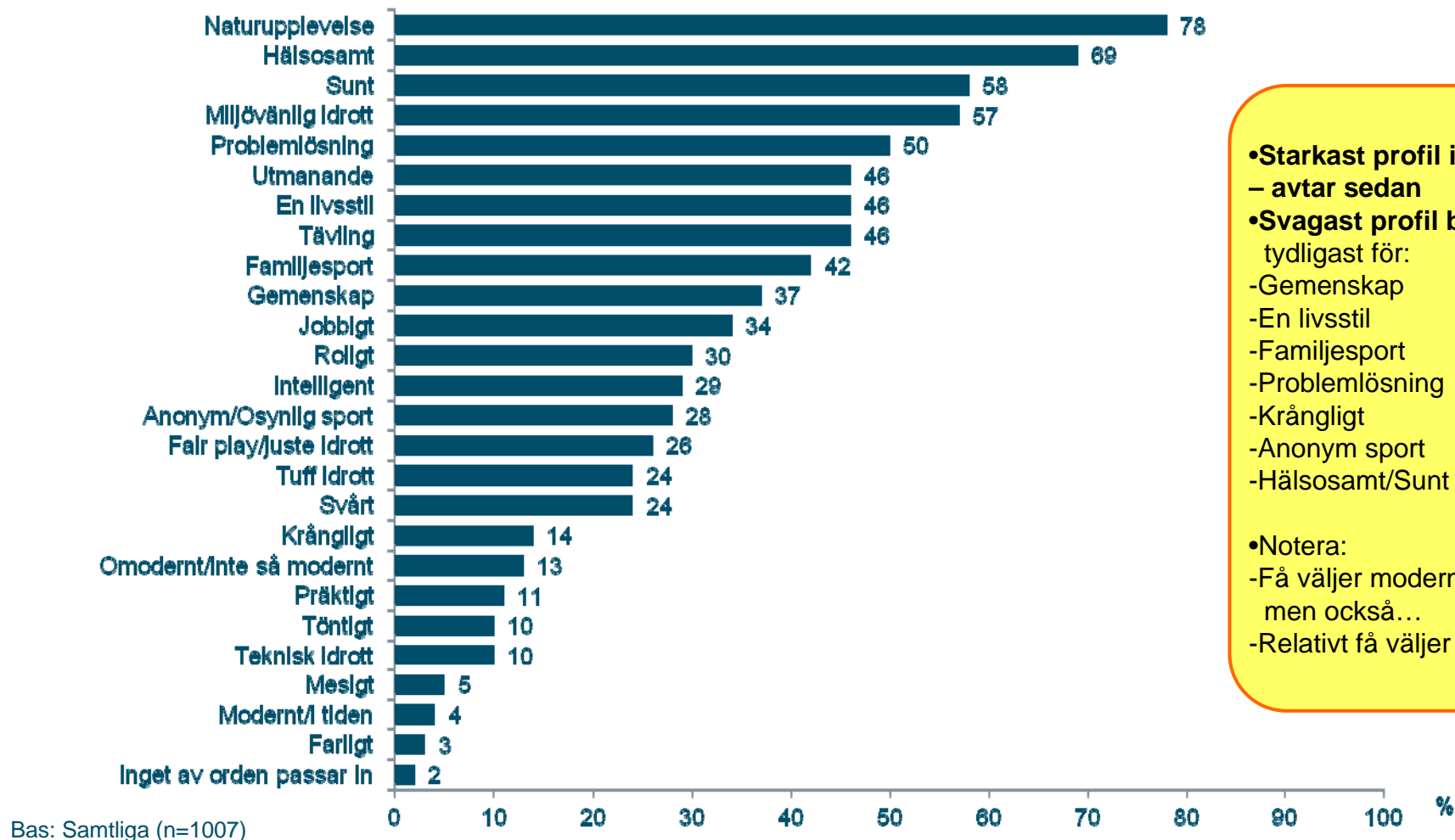

Tankar och känslor Möjligheter och hinder

Tre teman står ut: Natur&Miljö, Hälsosamt&Sunt samt Problemlösning &Utmaning.

Men även den social dimensionen – livsstil, gemenskap och familj.

F11. Orientering kan väcka olika tankar och känslor. Vilka tankar och känslor har du inför orientering? Du kan välja så många eller få ord du vill som du tycker passar in på dina tankar och känslor inför orientering.

•Starkast profil i äldsta gruppen – avtar sedan

•Svagast profil bland yngre,

tydligast för:

- Gemenskap
- En livsstil
- Familjesport
- Problemlösning
- Krångligt
- Anonym sport
- Hälsosamt/Sunt

•Notera:

- Få väljer modernt/i tiden men också...
- Relativt få väljer omodernt

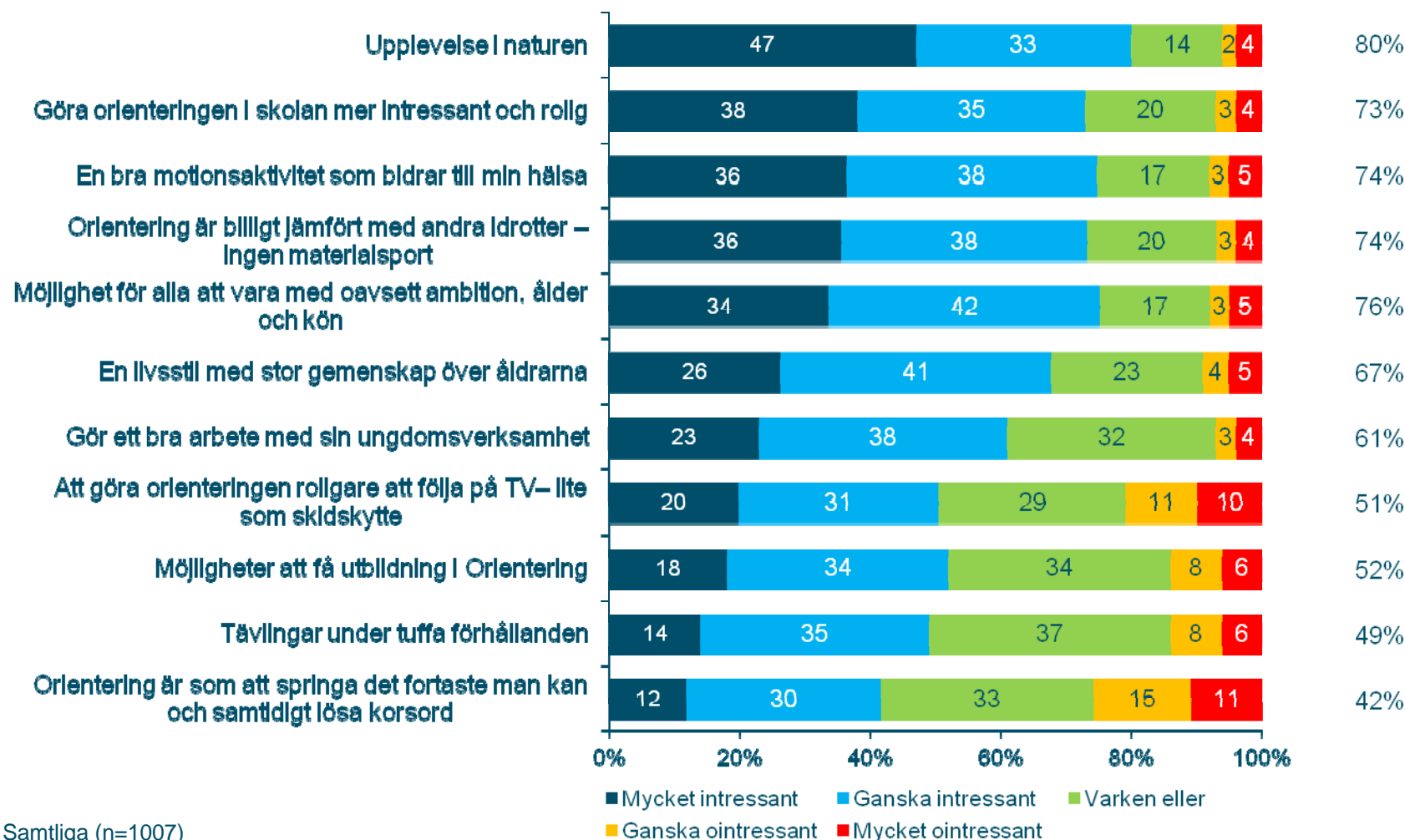
Bas: Samtliga (n=1007)

Det finns mycket att lyfta fram när det gäller orientering –
Tyngst väger upplevelsen i naturen. Därefter följer behov av att lyfta
sporten i skolan, bra motion, billigt och att alla kan vara med.

F13. Vad är intressant när det gäller orientering? Dvs vad tycker du att man ska berätta mer om/
vad är värt att föra fram när det gäller orientering?

Mycket/ganska
intressant

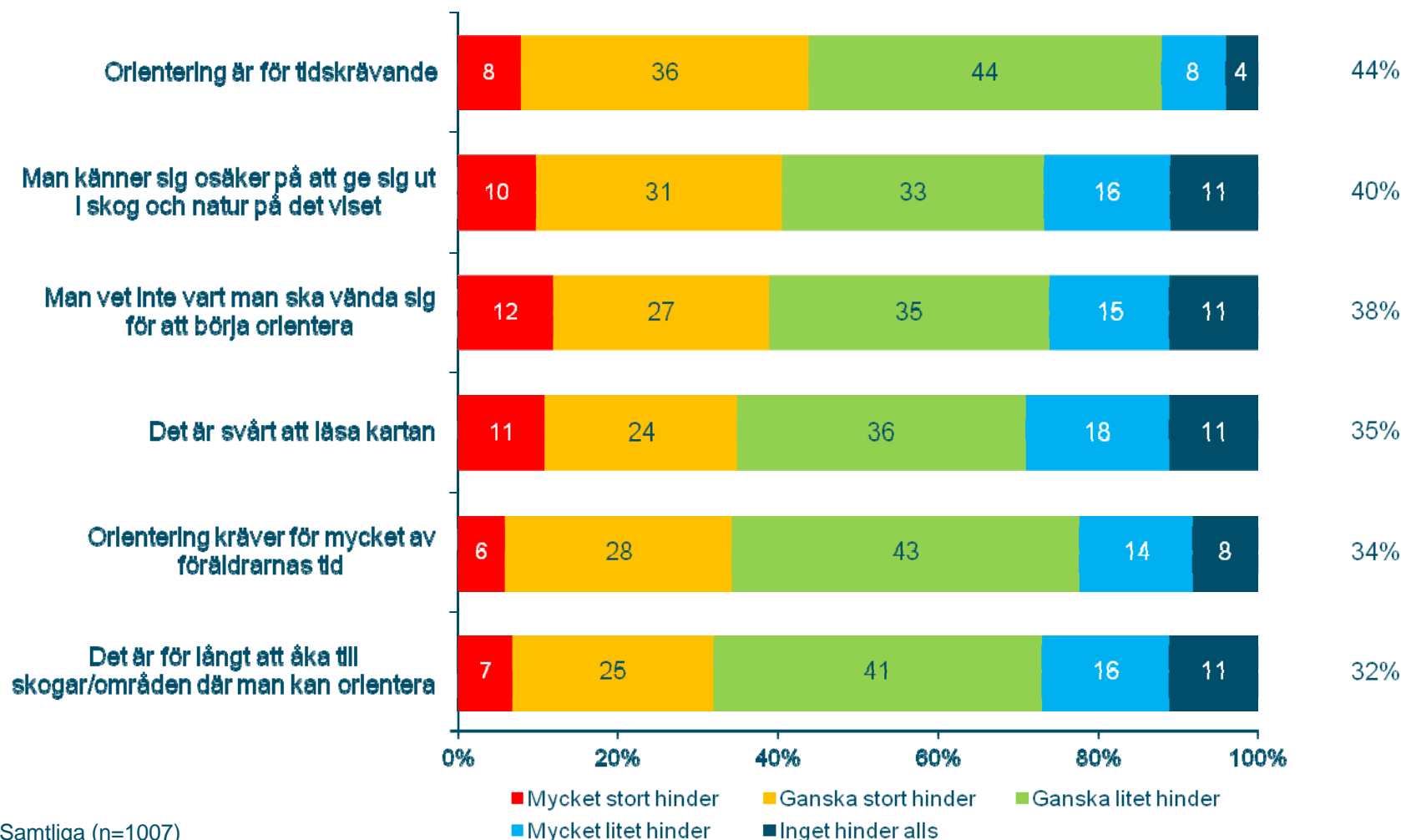

Bas: Samtliga (n=1007)

Det finns ett antal hinder för att hålla på med orientering – tiden är ett tydligt sådant. Men det avgörande förefaller ändå vara om man tycker att det verkar roligt.

F14a. Det kan finnas ett antal hinder för att hålla på med orientering. I viken utsträckning tror du att följande är ett hinder för att hålla på med orientering?

Mycket/ganska stort hinder

Bas: Samtliga (n=1007)

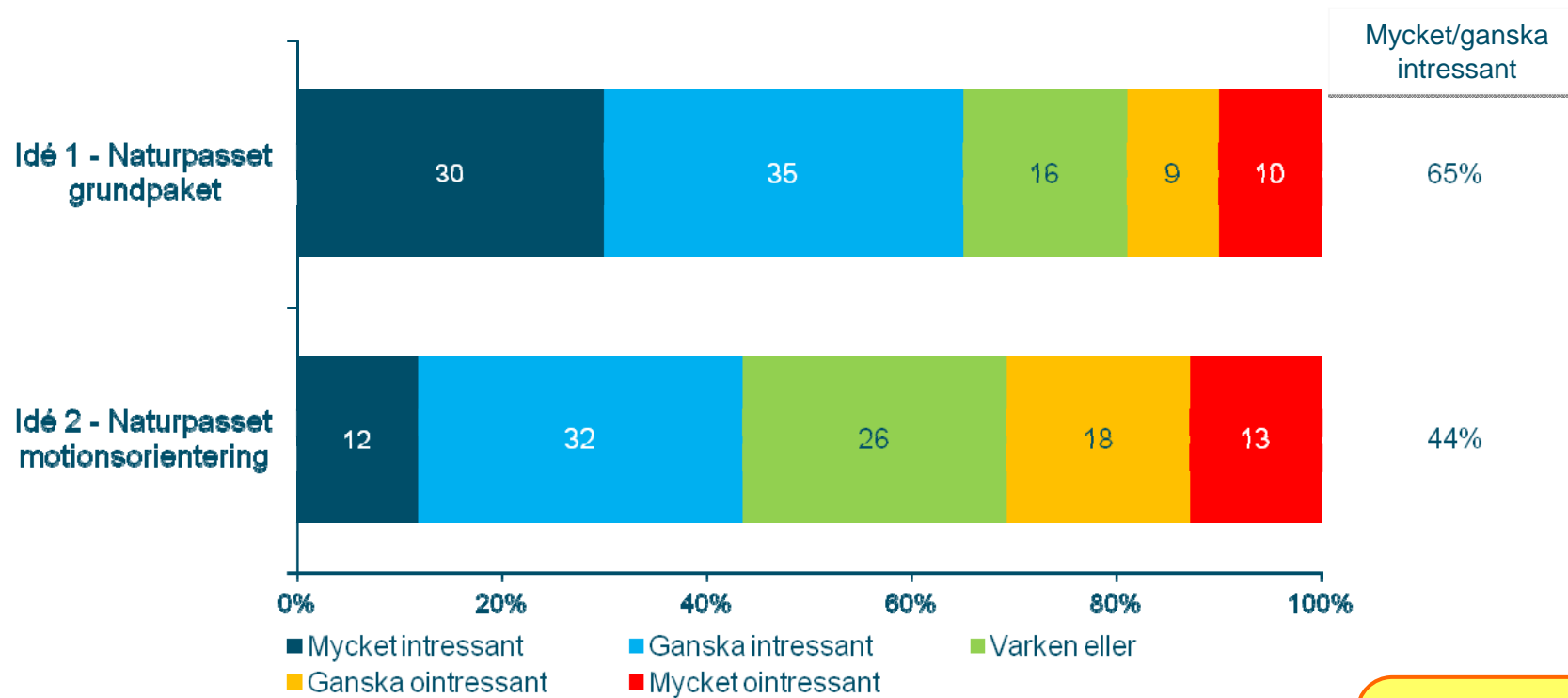

Hur förnya och attrahera? Utveckling av sporten Reaktioner på idéer

Naturpasset grundpaket väcker klart ett intresse – 2 av 3 är positiva

Reaktionerna på Naturpasset motionsorientering är mer avvaktande

F14b. Här följer ett par olika idéer till hur orientering kan göras mer tillgängligt och därmed locka fler att prova orientering. För din del, hur intressant tycker du att det låter?

Intresse:
+ Kvinnor, i synnerhet 30-44 år
- Den yngsta gruppen
- Stockholm (tendens)

Bas: Samtliga (n=1007)

Hur kan orienteringssporten förnyas? Återkommande teman.....

Engagera allmänheten (vuxna och familjer) – sänka ribban och bredda

- Närmiljön – stadsorientering, parker och grönområden etc
- Göra lättillgängligt – närhet, kartor, sänka kraven på prestation
- Lyfta fram kombinationen av motion och problemlösning

Engagera barn och ungdom

- Samarbete med skolan
- Roligare
- Orienteringsklubbarnas betydelse

Modernisera och ”tuffa till”

- Modern teknik – GPS, mobiltelefon
- Attityd

Locka dem som söker utmaningar – höja ribban

- Trycka på utmaning och fysik (tangerar Modernisera och ”tuffa till”)

Marknadsföra – göra medialt och informera

- TV och media – presentation
- Förgrundsfigurer/ikoner
- Ta inspiration från andra idrotter
- Reklam och information

Förekomst av ett antal stickord:

- 14% skolan
- 10 % TV
- 7% reklam/marknadsföring
- 6% stad
- 5% barn
- 5% informera/information
- 5% karta
- 3% ungdom
- 3% familj
- 4% media
- 4% Gps
- 2% teknik

Hur kan orienteringssporten förnyas? Engagera allmänheten

Anordna enklare banor, typ tipspromenad, så att fler kommer ut och börjar på ett lätt och attraktivt sätt utan så hård tävlingsanda

Anordna stadsorientering, dvs motionsidrott i närområdet där man skall leta upp kontrollstationerna eventuellt kombinerat med att svara på frågor

Göra den mer tillgänglig för alla. Göra orienteringskartor mer lättåtkomliga. Varför inte lägga ut dem som PDF på nätet?

Trycka på att det är en sport som kräver fysik och tankeverksamhet

Löpning är ju populärt, utnyttja den populariteten!

Arrangera mindre evenemang i parker eller stadsnära strövområden

Att framstå med sporten orientering inte som en flåshurtig nördig sport för redan frälsta utan just med orientering light, gå bekvämt, följa stigar, vägar, möjligheter för barnvagnar att köras och för personer som inte har bra kondition att slutföra

Hur kan orienteringssporten förnyas? Engagera barn och ungdomar

Vara aktivare i skolorna, t ex genom representanter från orienteringsklubbar, poängtera naturupplevelserna och miljöhänsyn

Det som framförallt hindrar en utveckling/rekrytering tror jag är de usla kartor som skolorna har att förhålla sig till. Oftast hopplöst inaktuella kartor. Även skolgårdskartorna. Föreningarna borde - om de har någon form av resurser - hjälpa skolorna att rita nya, uppdaterade skolgårdskartor

Bra idé att involvera mobil/internet i leken. Det kan nog locka yngre. Att synas mer på tv och helst lyfta fram en riktigt duktig förebild vore också bra

Börja på dagis och småskolan och göra det roligare än de gjorde det på -60-talet! Om den ska bli större måste barn och ungdomar vilja hålla på med den

Avdramatisera kartläsningen, detta kunde man gott jobba med i skolan

Göra mer reklam för sporten och få med unga deltagare

Få bort skogsmulle och 70-talsstämpeln. Jobba med en mer nyttobild av det än enbart motion. Föra in överlevnadsmoment? Samarbeta med scoutkåren/försvarmakten. Göra det mer lättillgängligt

Hur kan orienteringssporten förnyas? Modernisera & "Tuffa till"

*Berätta om Geocaching.com
Den typen av orientering om vi kallar
det för orientering, håller jag på med.
Det är roligt, tekniskt,
motionsberikande.
En sport man kan utöva på semestern i
andra länder, när du vill*

*Digitalisera den kanske,
genom kanske en så kallad
"app" till en mobiltelefon
eller liknande*

*Ta bort kartläsning och
löpningsmomenten och kanske
istället ersätta de med något
annat, typ, närstrid i skogen
(Kommentar: Här har vi dock
helt lämnat kärnverksamheten!)*

*Attitydförändringar, få bort
töntstämpeln. Ha ledord
som "extreme brain
running"*

*Trycka på att det är en sport
som kräver fysik och
tankeverksamhet*

*Marknadsföra den som en
cool extremsport*

*Använda modern
teknik*

*Använda mer
gadgets*

Hur kan orienteringssporten förnyas? Marknadsföra och synliggöra

Visa sporten med att man kan följa orienteraren på kartan i tv som en prick, med mellantider han/hon varit ute

Använda GPS med realtidvisning av positioner på karta för att göra tävlingar mer TV vänliga

Marknadsföra den bättre och anordna utbildning, t.ex. genom något studieförbund

Göra den lite mer kommersiell. Orientering idag kan nog av många anses ganska mossig. Tuffa till "skalet" lite mer

Integrera den med Bingolotto

Synas mer i TV. Föra fram de idrottsmän och kvinnor som är framgångsrika. Ge exempel på naturupplevelser

Få den att slå igenom som tv-sport. Måste gå att göra den som längdåkning med mellantider. Orienteringen är ju en resultatidrott och man borde kunna följa den som man gör med en klassisk femmil på skidor, utan masstart! Man kan också sedan ha jaktstart nästa dag som man har i skidor och skidskytte

Bli mer synlig. God ide att informera genom att skicka information till brevlådan, även bra att informera om träningslopp i närheten av där man bor

Den blir mera synlig. Jämför curling som tidigare var ganska "töntigt"

Informera mera

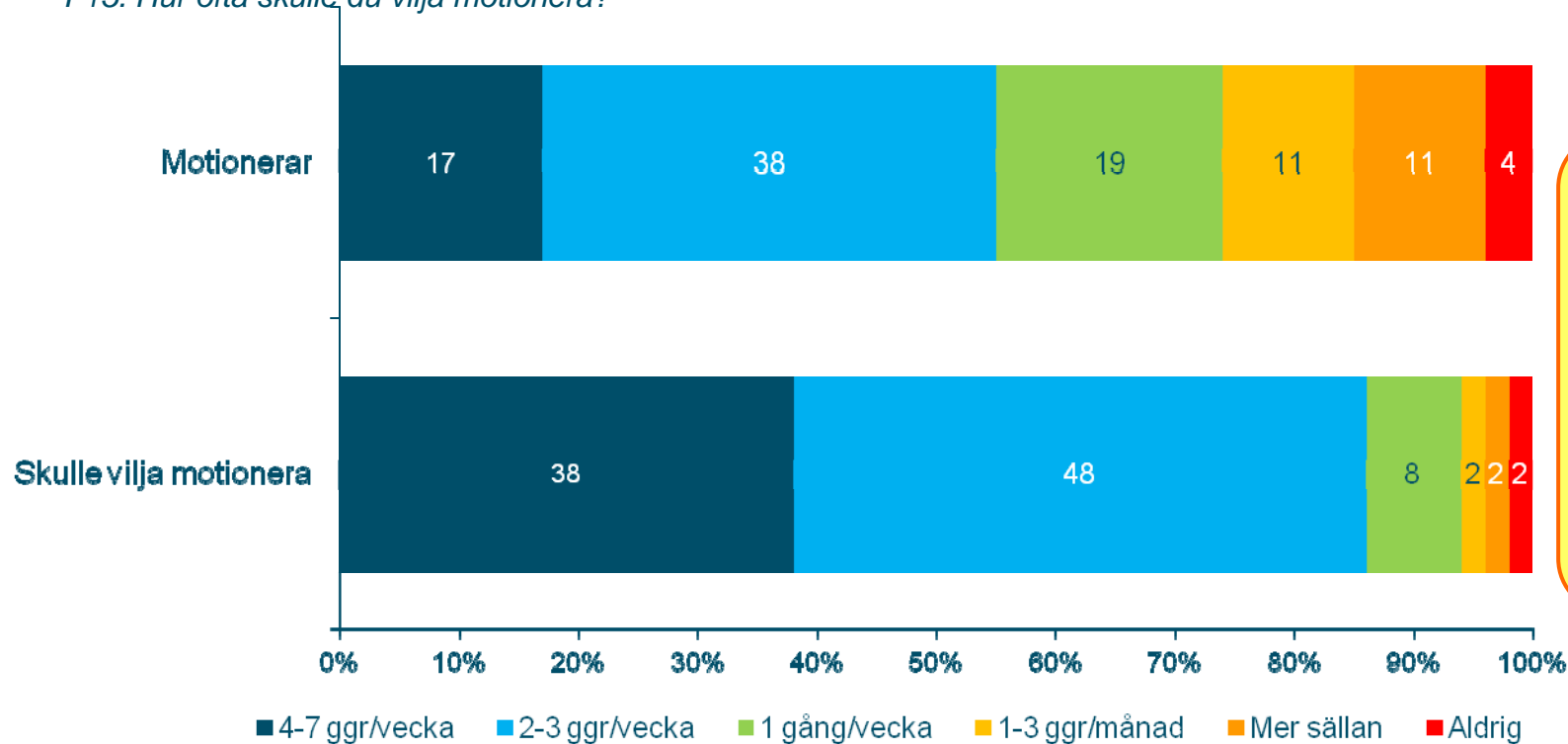

Motion

Vistelse i skog och mark

Det är ett stort gap mellan hur ofta vi motionerar och hur ofta vi skulle vilja motionera

F15. Hur ofta motionerar du?
F15. Hur ofta skulle du vilja motionera?

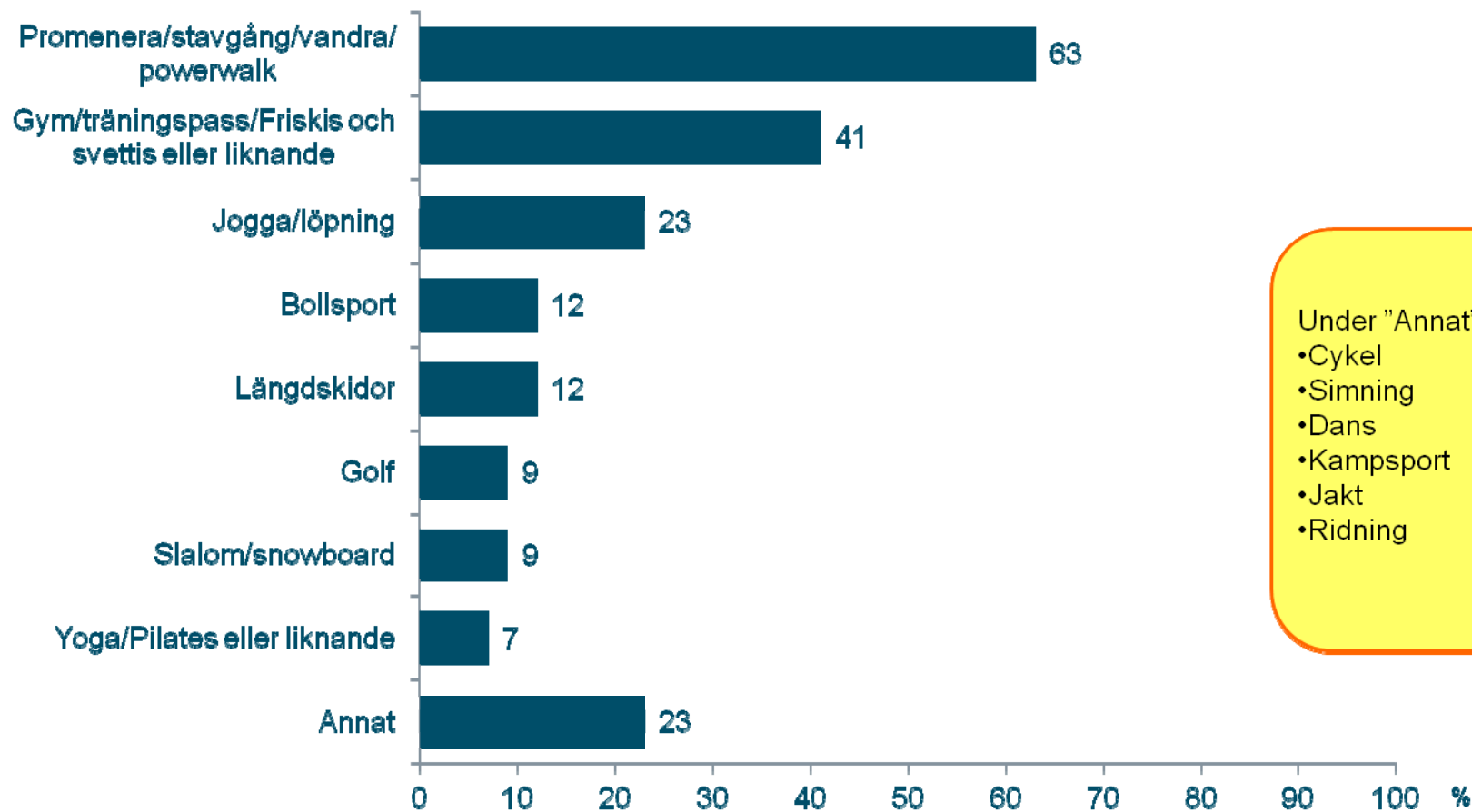
Några kommentarer:

- Yngre och äldre Motionerar mest
- Gruppen 45-59 år motionerar minst
- Gapet mellan nuläge och önskat tillstånd är störst för gruppen 45-59 år

Bas: Samtliga (n=1007)

Den i särklass vanligaste motionsformen promenera/gå. Därefter följer gym/gympa och jogging/löpning. Relativt stora skillnader beroende på ålder.

F16. Vilka av följande motionssätt eller idrotter ägnar du dig åt?

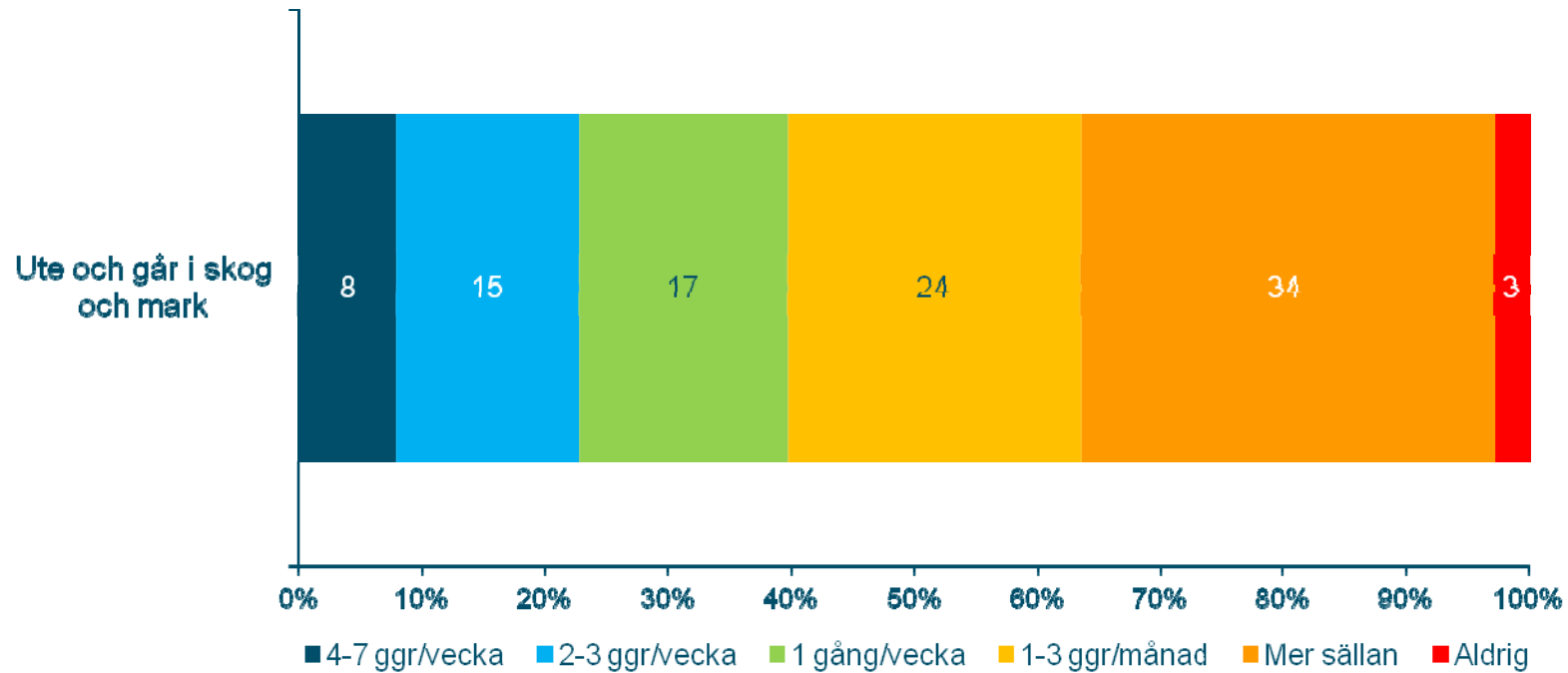
Under "Annat" återfinns:

- Cykel
- Simning
- Dans
- Kampsport
- Jakt
- Ridning

Bas: De som motionerar (n=969)

Vistelse i skog och mark – betydligt mer frekvent i gruppen + 45 år, starkast i den äldsta gruppen.

F17a. Hur ofta är du ute och går i skog och mark/naturen? :

Bas: Samtliga (n=1007)

Vistelse i skog och mark? Varför? Varför inte?

Varför?

Komma ut i friska luften

Naturupplevelsen

Välbefinnande

- Lugn och ro
- Avkoppling
- Frihet

Motion

- Röra på sig

Hund

Aktivitet

- Svampplockning
- Bärplockning

Varför inte (oftare)?

Tiden

- Hinner inte
- Tar för lång tid

Blir inte av

Fysiska hinder

- Sjukdom/skador

Avstånd

- Bor i stad
- Långt att ta sig/inget i närheten

Föredrar andra aktiviteter

- Annan typ av motion
- Andra sysselsättningar

Inte intressant/jobbigt

Vet ej

Förekomst av ett antal stickord:

Varför? (659)

- 29% frisk luft
- 26% natur
- 19% motion
- 17% lugn
- 15% ro
- 12% hund
- 10% avkoppling
- 7% svamp
- 6% skog
- 5% tystnad
- 5% frihet
- 4% bär
- 3% stress

Varför inte (oftare)? (344)

- 24% tid
- 8% blir (inte av)
- 6% jobb/arbete
- 5% stad